

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytőzszékhelyen.

Quid nunc?

(*) A vorösek napja elmúlt. Elmúlt a nélkül, hogy a föld kifordult volna sarkai-ból. A Mont Pelée sem tört ki újra, sőt még jégverés sem volt. Legfeljebb annyi, a mi elég volt arra, hogy a Kristó (Ify) Bokányi szövetség gyöngye vetését tönkre tegye. Mindössze az történt, hogy a Jakabok felvezettek az orruknál fogva s a főváros környékéről felfogadott sváb banda által elfujt Marseilles hangjai mellett (oh! spenót, spenót, ha ezt kedden előre tudni valna!) vagy 100000 szegény, becsapott munkást az országháza elé és ott, rendes szokás szerint kenyér és általános titkos választói jog helyett jöltartották őket öblös hangon elmondott üres beszédekkel.

A Fejérvári ügyvezető kormány napjai is elfogytanak. Ő Felsője nem kért a tábornagyról ur és p. Kristó által felajánlott új szövetségek barátságából s elfogadta a kabinet lemondását.

Ujra homályban van a jövő képe, de hisszük, hogy a homályt fény követi, egy becsületes, egyenes, nemzeti szellemű korszak.

S ezt várjuk mi, a keresztény Magyarország eszméjének munkásai és hívei. Egy korszakot, melyben magunk intézhet-

jük a magunk dolgát. Mi bizunk a koalícióban. Nemzeti szempontból feltétlenül. A nemzeti iránynak Beckékkel, Fitreichékkel szemben előbb-utóbb diadalmas-kodnia kell.

S a belpolitikát, a kulturális fejlődést sem féljük egy koalíciótól, mint a fent nevezett uraktól. A függetlenségi part elenyészően csekély számu radikális elemeivel szemben annyi ember áll ma az egyesült ellenzék soraiban, hogy azoknak tekintélye, tudása, becsületessége több garanciát nyújt nekünk a jövőre, mint a bécsi katonai potentátok minden hatalma.

Minden mástól eltekintve már csak ezért sem kapható a magyar katolicizmus a bécsi érdekek szolgálatára. Mi tudjuk azt, hogy Bécs csak addig támogat, ha ugyan támogat bennünket, míg az érdekeivel megegyez. Mi tudjuk azt, hogy az egyházpolitika főrendiházi ellenzékét honnan szerelték le csak azért, hogy katonát kapjanak, mi tudjuk azt, hogy a sötét emlékü Bánffy-kormány zavartalanul irthatta a keresztény néppártot, rendezhette a nyitrai, stomfiai rémnapokat, anélkül, hogy a hajszála is meggömbült volna. Ahol így engedik a dinasztia „legbiztosabb támaszait a közélet teréről leszorítani, onnan mi semmit sem várhatunk. Ma már letűnt

a szent Lajosok, a Ferdinándok kora, mikor a fejedelmek királyi pártokkal szövetségükkel védelmezték az országukat. Külömben is ma már a spongya-pontja világszerte kivonult a fejedelmi paloták fényes termeiből s a népmilliók kezébe került, melyek maguk intézik sorsukat.

A magyar katolicizmusra is olyan sors vár, aminőt megérdemel és készíteni tud magának. Itt az ideje, hogy belássuk, hogy jogainkat a magunk erejéből kell megvédenünk. Ezért kell nekünk a nép soraiból egy áttörhetlen falanxot alakítanunk, mely ha szükség lesz rá, odakiált-hassa az egyház szentségeiben, vagyonában kalózkodni akaró iránynak: „Hátrább az agarakkal!”

De éppen ezért nem szabad a katolicizmusnak a nép rokonszenvét elveszítene azáltal, hogy egy nemzetellenes irányzat kátyuba jutott szekerébe engedje magát befogatni.

A magyar katolicizmus nimbusanak mindig több hasznára váltak a Széchenyi Pálok és Scitovszkyak, mint a Kolonicsok. Az ellenreformáció sem az utóbbi korában működött legtöbb sikerrel, mikor a magyar katolikusok együtt haltak a vérpadon a református tiszteletesekkel, hanem Páz-

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCAJA.

Utazás az éjjeli nap országában.

Norvégia.

Légy üdvözölve bűszke, dacos hazája a szabadságnak!

Szálljon felétek köszöntésünk viharvert hegyormok, a melyeken vadul vágatva csattogtatja szárnyait a tengerháborgató zivatar. Ti képviselitek a természet zordon erejét, a dacoló vakmerőséget Europa homlokán. Ott álltok évezredek óta küzdve, minden támadást diadalal visszaverve, rendületlenül. Az örökös jég hónapból gyilkos kegyetlenséggel szaguld felétek a vész kimondhatatlanul hosszú időkön át, de hasztalan vijja nyugalmatokat. Talán megtepi, de szétrombolni képtelen leszögezzet ősi erőtoket.

A Felsője nem áldott meg benneteket a szépség bájaival, csak zordonságok fensége bilincseli le bámulo tekintetűnket. A rónaság üde virágait, álmot keltő délibábot, szelid napsugarat, melynek csókja nyomán éltető termékenység fakad, hiába kerestünk felétek. De a szabadság végtelen szeretetére ti oktatjátok az emberiséget. Ti vagtok oktatói. Ti és a végtelen tenger, örökké zugó, soha pihenni nem tudó fenséges ősi ercejevel. Népetek egy urat ismer fölöttetek: a mindenható Istent. Az emberi hatalom eltűpül éltetek útjában. Lerázzátok, mint a rozsdáerte bilincset.

Isten tudja, hogyan, Isten tudja miért, de valami csodálatosan rajongó ihlet szállta meg a

lelkemet, mikor a svéd határállomásnál megállapodva, a norvég földre léptem át. Talán a vidék mögdöbhentően szép vadregényessége okozta, vagy az a különös szympathia, a melyet egy idő óta magyar nemzetünk a szabadságért a leg-szélsőbb áldozatokra kész norvég nép iránt érez, de ajkanon elhalt a szó s csak azt éreztem, hogy a szívem hangosabban dobog, mint egyébkor, talán akkor, mikor esendesen elvonulva Petőfink „Talpra magyar”-ja fölött ábrándozom.

Csodálatos ország ez a Norvégia! Míg Svédországban a csendes szépség az idyllikus képek iránt való rajongás bájolt el bennünket, Norvégiának csak a természettel való szakadatlan küzdelmén, a vésszel, zivatarral való viaskodás szomorú sorsán elmékedünk. Ott zöld pásziban gyönyörködik a szemünk, itt pedig a kopasz, terméketlen sziklak meg nem számio láncolata tarul elénk. Ott az ország földje mintegy beleolvadt a Keleti tengerbe, itt a sziklafalak élesen, szinte merőlegesen merednek ki a hullámokból, mintha fenyegetőleg állanának ott az ostromló hullámok útjában.

Narvik közelében lattuk az első fjordot, a Rombaken fjordot.

Mi az a fjord?

Valamikor az ősidőkben Norvégia a tenger felől egyenletesen kiemelkedő felföld lehetett. Beszakadások a tengerből a szárazföldre nem léteztek — így kombinálnak a tudósok — később aztán, mikor a gletscherek, a jéghegyek megindultak a tenger felé, irtozatos erőkük biroka kelt a kemény sziklakkal. A sziklatömegek kénytelen-kelletlen engedtek a rettenetes erőszaknak s a jégóriások évezredek szakadatlan munkájával keskeny, meredek utakat vájtak a hegyek hátába. Ezek az utak a fjordok. Némelyik 2—300 kilo-

méter távolságra szakad a szárazföldre s van olyan, a melynek mélysége jóval mélyebb az 1000 méternél. Mint természeti szépség a legmegragadóbbak közé tartozik. Méltóztassék a száz és száz méter magas, meredek hóval fedett szikla-örásokat elképzelni viharvert falaikkal, csodás alakulásaikkal, a mint fenyegetve, mogorva tekintettel bámulnak le az évezredekre. Szakadékaikon zuga-rohanva, hóféhér tajtékká zuzódva törtnek lefelé a kisebb-nagyobb hegyi patakok. Lenn pedig kimondhatatlan idők óta pihen a tenger sötétzöld túlkörösi vize, mint kisgyerek az edesanyja ölében. Nyugalmát nem zavarja a nagy tenger háborgása. Ha az tombol, tajtezik dühében, a fjord tükre legfeljebb fodraival játszik.

A kinek erzeke van a természet bájai iránt, ha hetedik nézi, akkor se tudja magát eléggé gyönyörködni s mindig talál valami újat, valami megkapót, a mi a lelkét újabb és újabb erővel megragadja.

Norvégia nyugati partja tele van ilyen fjordokkal, a melyek a vadregényesség tekintetében különbözőek, de ha bármelyiket nézed is, a szemed mindegyikén talál valami bájosat, a melyen gyönyörrel pihen meg.

Délre Narvikba értünk. Épen vasárnap lévén, az egész város lakossága künn volt az állomásnál, hogy a nekik vadidegen nemzet dicső fiaiban gyönyörködjenek. Mi meg viszont. Oszinte elismerés hangján mondhatjuk, hogy egészen megvoltunk lepetve a megjelenésük által. Teljesen európai jellegű kosztimök. Nem lévén szakértő — nem mondom, hogy a lequjabb párisi divatok szerint öltöztek, de a széles, szélhajtó kalapjaik annyi ékes virággal, buzakalászszal s hasonló kerti veteményvel voltak felparádézva, hogy legkevésbé sem merném nekik a legelésző nyáj kö-

mány idejében, aki magyar volt a legjavából.

A magyar katolicizmus nem arra való, hogy a katonaság német kommandója érdekében lejárassa magát: az egyház hajója nem arra való, hogy rajta külföldi dugárakat csempésszenek a magyar nemzet nyakára. A magyar katolicizmus kilencszáz éven át összeforrott ezzel a hazával s multjához méltatlan nem fog lenni soha.

A magyar katolicizmus szeméi már kinyitak annyira, hogy belátta, mit várhat attól a „szemét néptől“, mely a forradalmi, Istent, vallást, hazát megtagadó Jakabok bandájával szövetekezett.

A katolicizmus teljes erejével azon lesz, hogy az új helyzet alakulásai készületlenül ne találják; felhagy azzal a politikával, mely a kuckóban ülve, ujjáival malmozva, a világ romlottsága felett keseregve, mindent felülről várt.

Mi reménynevel, vágyakozással nézünk a jövő elé, mi szívből óhajtjuk, hogy a Fejérváry-kormány minél előbb eltiltszjon a magyar közélet teréről és kijelentjük, hogy nem vagyunk kaphatók az ügyvivő kabinet „szemetének“ elfuvarozására.

Egy és más Ráczalmásról.

Méltóságos Eörményesi és karánsebesi báró FIÁTH PÁL urhoz mint Fejérvármegye Főispánjához Székesfehérvárról.

kérvénye **Marcsa Imre** ráczalmási lakos s adózónak: Kézman Pál bíró, Führer Sándor jegyző, Merzich Géza s. jegyző és Miss Mihály pénztáros, ráczalmási lakosok ellen.

(Folytatás.)

VI.

A magas miniszterium által megengedve lett, hogy azon községben, hol munkás közvetítő van, bizonyos csekély tiszteletdíjban részesüljön. A mi községi bíránk és jegyzőnk kaptak az alkalmon, mindjárt megszavaztattak Merzich Géza javára évente 200 korona tiszteletdíjat, aki ezen

összeget már 6 év óta húzza anélkül, hogy csak egy esetben is működött volna a 6 év alatt. Egyes képviselők már ezért fel is szólaltak a gyűlésen, de azt figyelembe sem vették, mert hát a Merzich Géza igen jó bácsi.

Most már kérдем, nem egy felesleges kiadás-e ily nagy összegben a 200 kor. évente kiadása. Ilyen az egész vármegyében egy helyen sincs. Hiszen volna itt községünkben olyan egyén, ki e téren tapasztaltabb mint Merzich, aki e tisztséget 50 koronáért elvállalná, de annak személye nem tetszik a bíró urnak. De milyen lelkiismeret kell ahhoz, hogy a semmit nem tevésért 200 koronát zsebrekvájon. Az ilyen esetekben a községi bíró és jegyző miért nem intézkedik, hogy a község vagyona ily semmi dolgokért ne pazaroltatnék.

Ezen esetről kérem a munkás közvetítő tiszteletdíjának mérséklését, és mivel 6 éven keresztül 1200 koronát semmiért a községi bíró kiutalványozott, őt ezen felületes gondozásért anyagilag megbüntetni.

VII.

Hivatali közegnek hivatalos órák alatt a hivatali helyiségben van a helye. Ez nálunk nem így van. A községi jegyző minden héten három napon át a délelőtti órákban a Takarékpénztárban van, több esetben délután is, s így a felelők gyakran órák hosszat kell rája várni, a mi súlyos beszámítás alá esik különösen az anyakönyvvezetésnél, pedig az anyakönyvvezetői utasításban világosan befoglatatik, hogy a felekkel a rendes órában végezni kell, s nem szabad órákig várakoztatni.

Hasonlóan van a községi bíró is a ki három napot egy héten szintén a Takarékpénztárban tölt.

VIII.

A marhalevelek, hivatalos okmányt képeznek, tehát azok kiállítói is, kell, hogy hivatalos személyek legyenek. A mi szabályrendeletünk világosan megmutatja, hogy a marhaleveleket csak a községi jegyző és segédjegyző állíthatja ki. És mi történik itt:

zelében való sétát ajánlani. Arcuk a mellett igazi tengermelléki norvég arc. Egészséges, mint a pipacs, de 25–30 év vihára után megöregszik, ráncot vet s örökre bucsut vesz az ifjuság üde bájától. Ők kibánulták magukat rajtunk, mi meg végigkritizáltuk őket s miután kölcsönösen kvitték voltunk, bevonultunk Narvik első vendéglőjébe s egy igazán szívesen felszolgált, a körülményekhez képest jól elkészített ebéd elfogyasztása után — különösen mikor egy-két üveg **Rajnamelléki bort** is elfogyasztottunk, — a magyar-norvég barátságot oly szívesen szólon demonstráltuk, hogy gyönyörűség volt nézni.

-- Tengerre magyar! — adta ki valaki a jelszót.

Legtöbben mosolyra derültünk a kedves hír hallatára, de nem egy volt köztünk, a kinek arcán elborult az ebéd utáni hangulat s bizonyos sokat jelentő szenvedő mosolylyal nyelte le az utolsó falatokat.

Miután az ánzikkártya irás dühe is kitombolta magát, nyakunkba vettük a cöknyökünket, — a kinek volt: a szarvait — s elindultunk a kikötőbe.

— Magyar lobogó! Hölgyeim és uraim! — kiáltotta valaki nagy örömdézesssel.

— Csakugyan! Ez a mi hajónk lesz.

Hajóskapitányunk kedves figyelme gondoskodott róla, hogy a „Hadzel“ legmagasabbik árbócán ott lobogjon a mi kedves háromszínű zászlónk. Majdnem könybe lábaadt a szemünk, mikor rátekinítettünk. Alig helyezkedtünk el, rá is gyujtottunk a mi himnuszunkra, ábrándos és tüzes magyar nótáinkra oly kedvvel, hogy csakugyan visszhangzott a kikötő. A norvégok nem győztek eléggé csodálkozni a jó kedvünkön. A hajó népe

A marhalevelek kiállítását a jegyzőnek egy 15 éves kiskorú fia eszközöli, ő maga is írja azokat alá.

Ezen marhalevelek egyike sem képezhet hivatalos okmányt. Ha aztán vizsgálat tárgya lesz egy ilyen marhalevél, törvényesen megsemmisítendő, mert nem törvényszerűleg és szabályrendeletileg van kiállítva.

Az ilyennek megengedése tehát a feleknek rovására megy.

Sürgősen utasítandó tehát a községi jegyző, hogy fiát az ilyenektől azonnal tiltsa el, s mert a szabályrendelet ellen súlyosan vétett, fegyelmi vizsgálat alá veendő.

(Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

— **Egy derék tanító.** A fejérmegyei katolikus tanítói karnak egy érdemes tagja, Schweighardt Jakab, hercegfalvai főtanító távozik a nevelés teréről. Negyvenhét évet fáradozott ezen, a világ közömbössége, vagy sokszor éles és meg nem érdemelt kritikája kísérte pályán. A két első évet Adonyban, ötöt pedig itt varosunkban töltött, a többi negyven év Hercegfalvára esik. Egyike a Gondviselés azon kegyeltjeinek, a kik fáradságuk bő gyümölcsét már életükben megláthatják. Háromezernél több lakóval bíró németajku község megmagyarosítása fűződik nevéhez. Nagy hazaszeretete és erős magyarérzése megtalálta azt a középutat, amelyen ezt a nagy sikert elérhette. Igaz, sokszor kellett küzdenie az emberek töves gyanújával és fájdalom! többször a hazafiatlan elemek aknamunkájával, de ő nyugodtan haladt előre megkezdett útján; kötelessége lelkiismeretes teljesítésének tudata bátorította, a magyar hazának nagy érdeke pedig erősítette. Becsületesen teljesítette a magyar katolikus tanító neihés és fáradságos kötelességét. Az emberek kegyét nem kereste, a nyilvános és zajos szerepléseket nem szerette, ideálja volt a kisdedek között levő Jézus és valóban a nemzetnek csen desen, de szorgalmasan dolgozó napszámosa volt. Nem a kitüntetésektől és a külső ünnepeftetések-től elárasztva megy jól megérdemelt nyugalomba, hanem egy egész község egész igazi halaja, gyermeki szeretete és kartársai őszinte tisztelete kíséri uj-

szobát, a melyben egy ideig tizenketten pihenünk volna, ha tudnánk volna. Egyedüli vigasztalásunk az volt, hogy a társaság másik fele ilyen, vagy olyan módon szintén nélkülözötte a kényelmet s a világon vesztések nemesak mi valánk.

De hát spongyát rá! Mi a csudának vesződjem én a mi „toloncházunkkal“ — a hogyan elneveztük mikor utazásunk fénypontjának, az éjfél napnak leírása várakozik reám.

Éjfél nap.

A narviki kikötőből kiérve, csupa szigetek közt siklott hajónk.

Ha valaki Norvégia tengerfelőli részét a térképen nézi, kisebb nagyobb pontokkal látja telehintve. Sokszor azt gondoltam, hogy csak egy találmány csinálják a térképeket. Mikor megta-pasztaltam, azt láttam, hogy az a sok pontocská a valóságban tiszteletreméltó szigetek sokasága, a melyek kisebb-nagyobb terjedelműekkel teljesen igazságosan s a térképezők nagy boszuságára foglalnak helyet a térképen.

En Istenem! milyen esodaszép ország lenne az a szegény Norvégia, ha azok a szigetek fákkal, pázsittal, tarka virágokkal volnának tele hintve — mint természet a viervaldstätti tö környéke Schwejzban — s nem tarolna le róluk minden életet a viharok góromba, vad ereje! Ezek közt a sziklák közt kanyargott hajónk hat napon keresztül. Bármikor ültünk is ki a hajófedélzetre, a szemünk mindig talált bennük gyönyörűséget. Mindig ugyanazok és mégis örökké változó.

Elmúlt 8 óra, 9, 10, 11, megvacsoráztunk s a napot még mindig ugyanazzal az ifjú erővel láttuk fündökölni.

nyugalmi otthonába, Simontornyára. Áldja meg a jó Isten! — Az új főtisztviselő választása kedden, e hó 19-én lesz.

Özv. SZÁMMER PÁLNÉ. A régi Fehérvárnak egy régi, tiszteletreméltó matronája dőlt ki ma d. u. 1 órakor az élők sorából. A székesfehérvári nyomdaipar a három utolsó században a Számmér névhez fűződik. A boldogult urasszony ipa már nyomdatulajdonos volt városunkban, utána fia, majd fainak fiai gyakorolták városunkban a nyomdászipart. Özv. Számmér Pálné szintén hosszú évtizedeken keresztül tulajdonosa volt a legismertebb fehérvári nyomdának. Mint nő és anya mintaképe volt a jó asszonynak és jó családjának. Hosszu 56 év óta özvegy volt már, s gondjai családjának sorsában összpontosultak. Régóta gyengélkedett s ma d. u. élete 88. esztendejében a halál a csendesen nyugvók közé sorozta, hogy Teremtőtől elvegye a jók jutalmát. Temetése hétfőn d. u. 5 órakor lesz a Kossuth-utca 11. sz. gyászházából.

— **Levél a szerkesztőhöz.** A mai postával a következő sorokat kaptuk:

Tekintetes szerkesztőség!

Becsés lapja 106. számában „Óriási tüzvész Martonvásáron” című közleményre az igazság érdekében kötelességünk a szerkesztőséget értesíteni, hogy azon állítás, — mintha a martonvásári kereskedők szövetkeztek volna és a katonaság részére hallatlan magas áron adtak el bolti és élelmi cikkeket, — téves értesülésen alapszik.

Eltökintve attól, hogy a martonvásári kereskedők humanus érzülete és tisztes munkássága messze vidéken ismeretes, határozottan állítjuk, hogy azok közül egy sem adott el bolti és élelmi cikket, a napi áron felül. A baj ott volt, hogy a hadvezetőség, — hadi állapot lévén — községet az átvonulásokról nem értesítette, s így a kereskedők és pékek a nagyszámban megjelent katonaságot késelet hiányában kielégíteni nem bírták. Megjegyezzük még, hogy a katonaság, s általában a kereskedők is, a hadgyakorlat idején sokszor 20—30 katonát sajátjukból ven-

dégtelnek meg, úgy hogy nem egy helyen a háziaknak alig maradt ebedjük vagy vacsorájuk.

Midőn még kérjük a Tekintetes szerkesztőséget, hogy ezen közleményünknek b. lapjában helyet adni méltóztatnék, vagyunk
Martonvásár, 1905. szeptember 15

Kádár Mihály
jegyző.

tisztelettel
Gresser Antal
bíró.

Öszintén örülünk, hogy a t. eljárásság a martonvásári kereskedők nevében is tiltakozik a nehéz vád ellen. Minket maguk a katonák informáltak így, a kikkel — a mint mondták — megtörtént a csunya eljárás. Hogy a két állítás közt melyik felel meg a valóságnak, mi nem állapítjuk meg. Legcélsezerűbb talán, ha a közép uton maradunk, hogy t. i. történetek visszaélések, de nem általánosságban, hanem csak kivételképen.

— **Jegyzőválasztás.** Inota községben a jegyzőválasztás f. hó 14-én tartott meg Kálmán Vince főszolgabíró jelenlétében. Az állás elnyeréséért öten pályáznak. Ezek közül Szűts Jenő velencei segédjegyző 13, Gali János inotai helyettes 9 szavazatot kapott. Így tehát Szűts Jenő 4 szótöbbséggel közzei jegyzővé választott.

— **Lezuhant.** Majdnem végzetes baleset történt ma délelőtt dr. Steiner János ügyvédnek a Magyar Király szállodával szemben épülő házában. Farádi Szabó József 15 éves fiú, Fűrdő-utca 6. szám alatti lakos, egyik hasonlókorú társával téglát vitt a legfelső álványra, amely mintegy 7 méter magasságban van. Lefelé haladva Farádi Szabó József kihajolt az álványról, miközben kezével a villany vezetékét érintette. A vezetékben áram volt, amely oly erősen megrázta a fiút, hogy az egyensúlyt veszítve az utca közepére bukott. A gyermek arcán sebesült meg. A helyszínén nyomban megjelent Kuthy Fülöp rendőralkapitány és dr. Molnár József kerületi orvos, aki a lezuhant gyermeket első segélyben részesítette. A mentők Farádi Szabó Józsefet be szállították a Szent-Györgyi közpórházba. A meg-ejtett vizsgálat megállapította, hogy a balesetért senkit sem terhel felelőség.

— **Új újabb betörésről** értesültünk a rendőrség útján. Ugyanazon éjjel, amikor Molnár Béla ügyvéd, Sigray Sándor és a Czollner-féle házban a betörések történtek, Pálffy Károly ügy-

véd Széchenyi-utca 28 szám alatti lakásán is jártak a betörők és tulajdonképen itt kezdték meg működésük sorozatát. Éjjel 12 órakor a Horváth István-utca felől a Kümmel-féle kerten keresztül bemászta Pálffy ügyvéd udvarába. A folyosó egyik ablakát kiemelték és így jutottak az előszobába, majd innen az irodába. Az íróasztal fiókját felfeszítették és az ott talált 45 korona készpénzt magukkal vitték. Az íróasztalban óra, ékszer és egyéb értékes tárgyak is voltak, amit azonban a tettesek érintetlenül hagytak. A házbéliek mitsem hallottak és így ezek ugyanazon az uton, amelyen jöttek, távoztak. Csak tegnap vette észre Pálffy Károly a betörést és nyomban feljelentést tett a rendőrségen. A nyomozás a legszélesebb mederben folyik és a rendőrség hiszi, hogy rövid idő alatt leleplezi a betörőket.

— **Jótekönyvelő mükedvelői színelőadás.** A Székesfehérvári Polgári Dalkör tagjai a székesfehérvári városi színházban 1905 évi szeptember hó 24-én, Margó Zelma vendégfellépéval színelőadást rendeznek. Színe kerül „A falu rossza” Népszínmű dalokkal és tánccal 3 felvonásban. Irta Tóth Ede. Rendező Igmándy Ferenc. Személyek: Feledy — Ráckeay Kálmán. Lajos — Hollósy Ferenc. Boris — Kovács Ilonka. Bátky Tercsi — Mery Mariska. Göndör Sándor — Grébnér Lajos. Finum Rózi — Margó Zelma. Csapó — Pajor Imre. Tarisznyásné — Szakál Mariska. Csapóné — Ifj. Jávorszky Ferencné, Suljokné Szakál Katica. Paraszt — Vaskó János. Csenedbiztos — Réthy Ferenc. Kántor — Vekerle Ferenc. Gonosz Pista — Vince Ferenc. Gonoszné — Juhász Ceza. Cserebogár Jóska — Kiss Mihály. Cene — Héjj József. Adus — Szabady József. Makkhetes — Liszt Ulrik. Jóska — Borbély Béla. Helyárak: Földszinti páholy 10 k. Emeleti páholy 8 k. I. r. zártszék 2 k. II. r. zártszék 1 60 f. III. r. zártszék 1 k. 20 f. Földszinti álló 80 f. Deák és katonajegy 60 f. Másodemeleti ülő 1 kor, álló 60 f. Karzati ülő 60, álló 40 f. Kezdeté fél 8 órakor. Jegyek előre válthatók Hollósy Ferenc fodrász Kossuth-utcai üzletében.

Kereskedelmi iskolában érettségét tett ifjú jegyző gyakornoknak ajánkozik. Cím a kiadóhivatalban.

tásunk tárgyaról, érthetetlen s ezért talán hihetetlen ez a nagy lelkesedés. Pedig így történt s nem újságírói fantázia szüleménye.

Nem tudom, meddig gyönyörködtünk a csodalátványban. Nem voltam abban a hangulatban, hogy az óram szerint figyeljem a tüneményt. De eltarthatott jó egy óráig. A nap — mint mondan lefelé hajolt az ég peremére, aztán lassan, szinte észrevétlenül ismét emelkedni kezdett égi pályáján fölfelé, hogy a következő napnak világítson.

Ez az éjjeli nap.

Egyszerre sziklák jelentek meg a láthatáron s lassan eltakarták előlünk az emelkedő napot. A fénytenger ezután csak a sziklák hasadékaiban megtörve hatolt felénk.

A nagy lelkesedésnek természetesen következményei lettek. Magyaros ósi szokás szerint „bibebamus magnum áldomás!”

— Pöncsöt a magyarnak! — adódott ki a jelszó s mivel a hajó el volt látva az alkoholelles kongresszus minden ellenségével, sorra kerültek elő a flasksók. Felköszöntöttük a szívünk fölött uralkodó napot, ittunk a magyar szabadságért, a norvég barátságért, a tanügy előrehaladásáért, egymásért, szóval minden létező és nem létező közügyért. Volt ének, barátkozás, szóval minden, a mire a lelkesült magyar ily körülmények közt képes. S mikor a hajó orrán a jökekv szabálytalan hullámokat vert, elvonultunk a hajó farára. A kapitány nyál persze nagy és szívélyes barátság kötődött. Ő aztán előhozatta a hajósok italát, a vyskit. Nohát — őszintén kívánom — vigye el a manó a hajósok ostoba italát. Soha életemben komiszabb nedű nem érte még az ajkamat. Bundább szagu italt el se lehet képzelni. Persze ez is pálinka. Egy-két ujjnyi vyskire 6—8 ujjnyi ásványvizet töltenek s úgy isszák. Annyit mondhatok, hogy nem magyarnak, legfeljebb tótnak való. Nem is kívántam belőle többet, hanem sietve a távozás hímes mezejére léptem. Jó ideig hal-

lottam még a tósztokat, melyek a tanügy felvirágzását s Magyarországs első tanári karát emeltették, aztán árom borút a szememre — boldog, kedves árom tündérorozágról, a hol a nap a király s büszke Dáriusként szórja kincseit a szegény halandók felé.

Mikor felébredtem, a nap jó magasan sétált már égi útján.

Úgy dőlőben lehetett. Jözüen, jökekvvel megebédeltünk s átadtuk magunkat a csöndes gyönyörködésnek, a folyton változó, remek panoráma szemlélésének. A beszéd természetesen jórészt a tegnapi események körül folyt. Mindenki elmondta élményeit.

Lassan beborult a láthatár s észak felől, az örökös jég hazájából kemény szelek kezdtek fújdogni. Előszedtek a kabátainkat — a kinek volt, belebújt a prémes téli bundájába, hogy július közepén méltó tárgya legyen a sárga irigységnek.

Elhagytuk a fjordokat s nekivágtunk a szabad tengernek.

A tenger csintalansága.

Egy negyed óra mulva azt vettük észre, hogy a mi tengerjáró hajónk nagyon is könnyű játékszere a hullámoknak. Úgy játszott vele, akár a lapdával. Én a magam részéről mód nélküli való gyönyörűséget találtam benne. Pláne mikor a gyöngébb szívűek nyugtalan tekintetét láttam. Aranyért se lehetett volna az ajkukról egy árva mosolyt kiváltani.

— Mi bajs Nagysád? de kegyetlenül szomorú.

Rám nézett s a tekintetéből az vettem ki, mintha szeretne valakit nyakonütni, ki nem méltányolja eléggé az ő különös hangulatát.

— Kérem, mondja meg a kapitány urnak, hogy állítsa meg a hajót, ő olyan jó ember és olyan szép fiatal ember, hogy bizonyosan megteszi.

— Én nem merem neki megmondani, mert ugyse tenné meg. De ha nagysád szólna talán... Külömben is bocsnatot kérek — nagysád ne szóljon neki semmit, mert oly keservesen néz, hogy a legrefináltabb fantázia se képes a tekintetét mosoly számlájára írni.

— Igazán? Menjen innen kérem — s olyan tekintetét vetett az emberre, mintha egy cseppet se bálna, ha egy kicsit a tengerbe esnék.

Tengeri betegség kétféle van. Az egyik, mikor magunknak kutyabajunk s módunkban van a többi szenvedőt vizsgálgatni. A másik pedig az, mikor az ember maga is nyógi a szenvedések pokolba való kinjait. Talán mondanom sem kell, hogy az előbbi hasonlíthatatlanul kellemesebb az utóbbinál.

Először az arkok válnak sapadtakká. A tavaszi piros rózsák, melyek rajta viritottak, rövidesen eltűntek s nem marad hátra egyéb, mint őszi rózsá, fehér őszi rózsá. Vele majdnem egyidejűleg változnak át a füleek. Szinte átlátsz rajtuk. Az ajkak megkékülnek s kimondhatatlan világfájdalom ül meg a lelket. A tekintet savanyúsága pedig akkora, hogy az összes őszi uborkát ecet helyett azzal lehetne tölre eltérni. Ha valaki kérdez valamit, legfeljebb ilyen forma a kérdése:

— Kérem meddig tart még ez az állapot.

— Nagysád! azt hiszem, egy teljes 24 óráig lesz szerencsénk a nyílt tenger górombaságaihoz. Rendkívül érdekes az is, hogy a vesződelem elején mindenkinek van valami mentő ideája.

— Kérem tessék a hajó közepére állani és balanszírozni. Ha a hajó jobbra fordul, tessék balra libbenni s ha a hajó jobbra görnyed, balfelé tessék az egyensúlyt keresni.

— És ha a hajó jobbra-balra-előre-hátra billen, akkor mit csináljanak?

— Kérem akkor magával nem lehet okosan beszélni.

— **Törvénykezés.** Velek Sándor 21 esztendő dunapentelei kocsis, Mozer Károly ottani számadójuhász ládájából 60 koronát lopott és azt elmulatta. A tolvaj legény felett tegnapielőtti ítélkezett a helybeli kir. törvényszék és Velek Sándort egy havi börtönbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Letartóztatott pár.** Napok óta feltűnt már több helybeli vendéglőben bő költekezésével egy ifju pár, míg végre a rendőrségnek is szemet szurt a dolog és igazolásra szólította őket. A rendőrségen a férfi először Kálmán Gyula budapesti bankhivatalnoknak mondotta magát és azt állította, hogy a vele levő nő a felesége. Később azonban módosította vallomását és elrondította, hogy valódi neve Benedek Ferenc budapesti takszék és hitelszövetkezetnek szolgálja. A nő pedig Ohrenin Eszter ugyancsak budapesti illetőségű nevelőnő. Állításuk szerint csak nyaralni jöttek Székesfehérvárra, de a rendőrség nem igen hiszi a dolgot, mert távirati megkeresést intézett a budapesti rendőrséghez, hogy valamely bűn nem terhel-e a nyaraló szerelmes párt. A válasz megérkezéig mindketten a rendőrség foglyai.

— **Tolvaj kocsis.** Ivánics István és Lencsés János helybeli legényeket, akik Mikó Imre fuvarosnál mint kocsisok vannak alkalmazásban, feljelentették a rendőrségen, mert a vasutról meszet szállítva az épülő Kereskedelmi Bankhoz, rendszert egy zsákkal ellopokt és eladták. Az érte kapott pénzt pedig valamely korcsmába beitták. A tolvaj kocsisok felett a járásbírósg ítélik.

Érettségét végzett kath. ifju jegyző gyakornoki állást ohajt azonnal elfoglalni. Cim a kiadóhivatalban.

Hósköltemény a nord-capi kirándulásról.

Hevényesze írta a társaság egy elpusztíthatlan kedvű, bohém lelkű tagja, a ki kéri e lap olvasóit, hogy hunyjak be a szemüket, mikor a poétika szabályait keresik.

*Számnyaszegeit lovam, görhes Pegazusom
Rukkolj elő gyorsan, ne rágódj a zabon,
Fel a Parnasszusnak kopasz tejéjére
Ruglass, hogy a lábaid a felhőt se érje...
Örvegy koponyámban nagy dolgok vajudnak:*

Kapitányunk nem figyelmeztetett, mintha meglepetést készített volna számunkra.

Egyszerre kiértünk a nagy tenger határára. A szigetek sziklái szétszakadtak s előttünk pihent méltóságos nyugalommal a tenger, a végtelen, a gyönyörűsége, a kimondhatatlan, a fedelhetlen tenger.

Valaki elkliáltotta magát:
— A fedélzete valamennyien! Gyorsan! Nézzék csak! Az éjféli nap!

Alig telt bele három perc s egész társaságunk a fedélzeten tömörült, vagy a kapitányi magaslatra sietett s a hajó korlátjának támaszkodva bámult, gyönyörködött, mint a kit bűvös erő tart lenyűgözve.

A Mekkába zarándokló törökök bámulhatnak így, mikor hónapokon keresztül a sivatagon vándorolva, maguk előtt látják üdvösségüknek tanyáját, a lenyugvó nap fényében fürdő szent város.

A nap mintha lenyugodni készült volna. Méltóságos lassu lépésekkel hajolt a tenger fölé, mint az édesanya, mikor ringó bölcsőjében szendergő gyermekére készült hajolni, hogy édes anyai csókjainak árjába fűrössze.

Mintha millió, meg millió fodra, csipkéje lett volna a tengernek s annak minden kis része ezer és ezer szín árnyalatának pompájában vergődött, vibrált, csillogott, sziporkázott, szórta magát a ragyogást. A nap pedig úgy sétált ott, meglegedett, boldog, piros lángban lobogó orcájával, mint az a tündér király, a kiről a regék beszélnek, a ki jókedvében biborpalástot ölt magára s kimegy a szegények országútjára, hogy a bámuló, esengő tömeg közé szórja kincseit.

Láttam egyszer az Adrián a nap felkeltét. Reggel 4 óra tájt tört keresztül az izsiri hegyek tetején s fénytengerbe borította a tenger csendes felületét. Akkor azt hittem, hogy szebbet, elbűvölőbbet el nem láthat többet az ember. Ha most összehasonlítom, belátom, hogy az éjféli nap lát-

*Daliás leventék, vízei férfiak
Hunnia virági, bájos nejelejtai
Kiknek nyomán báj és rózsákkal kél ki:
Eihagyva hazájuk ékes rónaságát
Kárpátok bércei, Alföld déli bájját,
Hogy szonjas lelküknek tuduágját lohassák
Szemüket a fejes tengerre fordíták.
Virágos rónákat bérceikkel cserélik,
S szakács tudományát tengerbe fcsérlék.
Viaskodni vágyának viharval, szélvőszel
Mi hasznuk belőle? — dehogy értem ésszel. —*

*De hogy szómat üres szavakba ne öltsem,
S hogy a drága időt hiába ne töltssem,
Belékapaszkodom egy pár szál hajadba
S rugaszkodom veled költői lájkra.
Nem szólok a gözös vad vágatásáról
Nem szólok németről, sem a svéd dámákról,
Vakaródzó lappok sem jutnak szemembe
Üres kalandokkal sem nézek én szembe —*

*Ott kezdem versimel, a mikor Narvikba
Beléhelyezkedtünk a lenge lalikka,
Azaz, hogy a „Hadzel” telejére léptünk
És a toloncházban összcseréledtünk.*

*Vigan lobogtatta a szellő zászlónkat
Piroslo, fehér, zöld büszke lobogónkat
Narvik egész népe kijött a csodálkra
Tátot szájjal nézte az argonautikera,
Mosolygott a nap is kacér sugarával
Nem tudva beletni a bizarr látványu
S amikor felharsant ajkunkon az ének
Még a madarak is ülve figyelének*

*Mindannyi okultai és tanulni akart
A dalból, mely így szól: „Isten áldd a magyart!”
Vigan sikkolt hajónk ki a nagy tengerre
Édes, könnyű lehellet fedetlen cipetve
S a nap látva a vig, kedves lárásaságot
Pihenésre térni akarva se tudott.*

*Nem tudva levenni rólunk tekintetét
Felőlté magára bíboros öltönyét.
Áncollatta magát a tenger tükreben
Arany, gyémánt színét szörve jó kedvében,
Mennyi tündöklést, tündéri világot,
Mit a magyar otthon csak álmaiban látott
Büszke Dárinshéni pazarolva dobált
Elbűvölve szívünk csendes kis tanyáját.*

*„Poncsót a magyarnak!” — ilyszókat rikkantánk
„Iszunk jöletéért szerietit nap kománk!”
Folyt a dal, lobogott a vér ereinkben*

tányához az én életemben semmit sem tudnék hasonlítani. Természeti szépséget nem tudok, a melyet vele összemérni lehetne. Most már megérttem a csodálatos hatás titkát is. A naptelte, melyet az Adria hullámain visszatükröződni látam, csodás szépsége mellett valami kimondhatatlan erő benyomasát gyakorolta rám. Olyanformán, ha nem is egészen, mint mikor napba néz az ember. Mikor az izsiri hegyek ormáiról levilágitott, kifejlődött erejének határtalan pazartással adta jelét. Szinte alig bírta a szemünk a ragyogását. Egy negyed óra mulva már teljes nap-palé fénytel tündökölt. Az éjféli nap lehajolt a tenger fölé egészen. Lassan, szinte vigyázva horult föléje, hogy aranyos tányérai majdnem belemerül a hullámok árjába. S ott alant, a láthatár peremén szétterítette ragyogó kimondhatatlanul káprázatos színben égő köntösét, amely bármennyire káprázatos volt is, de valami csodálatosan sok szelídséget, valami csalóka vonzó, elbűvölő erőt gyakorolt reánk, a mi betöltötte lelkünknek minden zego-zugát, szinte megérezgett a csodálatos gyönyörűségtől. Behunyunk a szemünket, hogy örökre beleveshessük lelkünkbe a csodálatos látványt, aztán újra kinyitottuk azért, hogy meggyőződjünk, való igazság-e vagy egy tündéralom csalóka játéka.

A dresdnei képtárban láttam egy képet. Sohase felejtém el, míg élek. Az újabb művészek művei közt van, Munkácsy „Consummatum est”-je mögött. Ha jól emlékszem, Hoffmann a szerzője. Dante tulvilágát ábrázolja. Azt a jelenetet, mikor a lelek kiszállva a földi lét csónakából, kilépnek a végtelenség révpartjára. Öregek fiatalok, királyok és koldusok. Ott az örökévalóság. Minden, sejteti csak a valót, a hol az örök Isten minden fény és tökéletesség forrása lakozik. Oda tekint valamennyi, annak szépségét csodás báját szítja lelkébe. Minden arcon valami rendkívüli meghatottság uralkodik, bámulat, elragadtatás. Elfelednek mindent, a mi nem a földé

*Az egész világot öleltük keblünkben
S hogy a hatás mily mély s megdöbbentő vala,
Hogy mily mélyre hatolt lelkünk, szívünk dala
Elég bizonyosága az a ritka való
Hogy lábaink alatt berogott a hajó,
Kiabált, rugkapált, dülöngve megbomlott
Bámulásba ejtve a jámbor halandót,
Rémítve a szende hölgyeknek seregét,
Elitve szemükről az álom tündéréit.*

*Reggeli órákat mintatott az óra
A mikor nyugalom szállott a hajóra...
Lem az alvilágnak fjordiban azalatt
Bográcsban rotyogott sok sötét gondolat,
Szörnyű tervet szőtt-fonl boszorkányi elme
Élet a magyarok kedve ellen ferve:
„Irgalmatlan bosszunk korbácsoljon rajtuk,
Ne legyen ma vidám, hanem dull az arcuk
Szende virágszálak törjenek le sorban
Ne legyen az arcuk rózsás, mint a fjordban!*

*Daliás leventék, borus arcu férfiek
Nyogjtok keszerveben, mint bánatos férfiek!
Aeolus fömlölké vén szerket gyűjtve,
Kajánul ereszté a jeges tengerre
Földzúszástá vadul a sós hullámokat,
S küldé vést hirdető fehér siralvokat...
Csendesen emésztő gyomraink lóját
Sötét gondolatok aggasztón duzzaszták,
Dallos ajkainkon éllet a vig ének
Átadtuk magunkat bis elmelkedésnek:*

*— Édes magyar hazánk, szép otthoni fészekünk
Csendes rónáidtól — ó! — be ülve estünk.
Puha fehér ágynak hullámos redőin
Andalog a lelkünk tisztá lepedőin.
Szegény édes anyánk hogyha tudta volna
Tenger mormolásra dehogy is szült volna.*

*Azalatt a tenger hányja-velti magát
Magusra duzzasztja szép fehér taraját.
Látszik rajt, hogy ches alig bir magával,
S tele van az orra konyhánk illatával.*

*Arcoi sápadtságát bis gondok takarják
Vészsejtő magyarok fejüket vakarják.
Hehér lesz a fülük, akár állász raja
Reményszin az orruk, akár az uborka
Az egyik sátalag, hátha gyomra békül
A másik dalt dúdol, de érelem nélkül,
Ez ill erőlködik, az ott sóhajtozik
Amaz pedig hűvel szébbe kopaszodik,
Egy a felhőt nézi kiütlélt szemekkel
A másik partot vár, ott, hol a nap felkel:*

többé, s érzik, hogy a tökéletességnek, a végne külf boldogságnak részesévé avatvák.

Ez a kép százszor fölmerült azóta a lelkemben. Nincs semmi, a mit az éjféli nap által keltett hatással inkább összehasonlítani tudnék. Az a csodás fény mintha az örökké valóságból áradt volna felénk, mintha egy messze-messze fekvő országnak, a menny boldogságának büvös hatásáról akart volna bennünket megismertetni a hova úgy vonzódik az ember, hogy szinte elfelejt minJent, a mi a földi rögöz valaha kötötte.

Ujságíró levén, a legkomolyabb pillanatokban is volt rá időm, hogy egy-két tekintetet a társaság megfigyelésére fordítsak. Már maga ez a látvány is megérdemli, hogy az ember külön tanulmány tárgyává tegye. Sietek megjegyezni, hogy nem halványt ángliusról, hanem parázs szívű, lobogó vérű, impresszionista magyarokról van szó. Egy ideig bámultak. Mintha leszögezte volna őket a csodajelenség. Némelyik behunyta a szemét, hogy a lelkével gyönyörködje a látottakban. Aztán el kezdtek kiazálni ujjongni, sikkotzni, mint a napimádók, egyik-másik föl alá futkosott mindenkihez odaszaladt, mint a kit nagy öröm ér s nem bírja a szívében tartani:

— Nézze kérem — látott-e már ilyet? — s hasonló kérdéseket.
Volt olyan különben komoly ur, a ki folyton azt kiabálta:
— Kérem fogjanak meg, mert nem birom.
— Ha tudnék most, bukfenceket szeretnék hányni — kiáltozta a másik.
Mások ölelkeztek, a szemükben könny csillogott. Aztán dalolni kezdtek, majd abbahagyták a dalolást s elámulva, mintegy megdöbbenve némán hallgattak.

Mikor ezeket a sorokat írom, szinte érzem, hogy egész társaság bizonyos komikus színben tűnik fel. A távolálónak, a ki csak ebből a halvány, szintelen leírásból értesül a mi elragadta-

Egyedül hallgatja gyomra mormolását
Morgó gyomra táján fúló szél zúgását.
Elfojtott csuklások sóhajlása haltszik.
Hej! de jól mondják, hogy az órádig nem alszik.

Látál-e már kaszást vadvirágos réten
Mikor izmos karja munkára áll készen.
Rendre dől előtte a mező virága,
Nefejejts, kökörcsin és a kóró ága
Igy hulltak rakásra magyarok virági
Szende süzecskei, edzett dalait!

Álomlátó társunk Andrasofszky Dani
Számító eszével el tudná mondani:
Mily szörnyű az édes dombból ébredés
Emésztés helyett a bösz tengerre kelés.
Társaságunk Véghé, kit Kálmánnak hívnak
Lészen mondhatója a sok szörnyű kinnak,
Melyet átélt gyomra, mit elvált Bella,
(A ki bájos, akár egy doboz sardella).
Ott látom busongva az édes Mankuskát
A mint hívogatja a bájos mamuskát
A kit szintén bosszant — ó szörnyű gondolat! —
Sok kintöz érzemény a kabátja alatt.
Stiller János kománk dupla baját érzi
Az éjjeli vihart egy más jajtéti.

Zöld orral vánszorog a szegény kellekes
Elfekjett minden bajt, — hisz az mind mellékes.
Oda lett a kedve szegény szerkesztőnek
Lóg az orra neki akár két kecskének.
Keszerveben kedvet, ezikkert tengerbe veszt
S bő lére eresztve — személyi hírt szerkeszt.

— „Itt a vesződelőm!” — mondja bájos Olga
A ki jó kedvében annyiszor mosolyga,
De most leheradva tört reményi romjain
Büszöngve andalog gyomra kintöz gondján.
Révédző szemét a lóvalba vetve
Egy bájos asszonyka ül gondba merülve,
A mint viharára száll gondolataival
Nem tengerzúgás volt az, hanem lapsejthar.

Klein Edus kinyitja dehoggy cseleken,
Kire üzenétszer szállt a vesződelő
S a kit a direktor asszálra fejtelt
Hogy onnan próbáljon velni bukfeccet
Faludi direktor kabinjában ülve
Tiltogta a vihart keszerve kedvébe.
Szemere Ilonka büjál miért nézzem
Szomorú emléket újjal mért létezem?

Jó Smetka rohamát miért cseletem
Ki majdnem felbukott Éjgl ur székiben.
Kuts bácsit négy lányzó mosogatta fessre,
Hogy sötét kinyit nyomait felejtse.

A másik azt ajánlja, hogy a hajó közepére kell menni a nagy kényény mellé ott nekivetni a hátát s nem mozdulni addig, míg a hajó meg nem áll. A harmadik Hoffmann cseppekkel kedveskedik, a mely cukorra cseppentve, kimondhatatlanul biztos szer. A negyedik legpraktikusabb, mert minden eshetőségre, legfőképe pedig a halakra számítva, úgy jól lakik, a mennyire emberi tehetségei engedik.

Okosan is teszi, mert három óra alatt a vasidegzetűek is valami fájdalom melancchiával szívükben és — gyomrukban, oly búsan néznek a parti sziklák felé, hogy a kő is szinte könnyekre fakad a látukra.

Egyik-másik még megpróbálja, hogy hátha a nóta segítene. Elkezdi kornyikálni, de kompanista nem akad s elbicsaklik a hangja: eltörtött a hegedű.

— Józsi, Józsi, mi bajod? mért nem akarsz szólni?

Bús tekintettel méri végig s vánszorog odébb jobb helyet keresni, mert az előbbi sehogyan se felelt meg a gyomra kényelmének.

Voltak, a kik a vesződelőm letelején lefeküdtek s ki se mozdultak addig, míg a hajó meg nem állott. Atlag egy százalék meg is szabadult ezek közül a nagyobb bajtól, a többi azonban vagy előbb, vagy utóbb meghozta adóját a tengernek.

Az is bizonyos, hogy soha bőkezűbb adakozót nem lehet találni a tengeri jajban szenvedőknél. Csakugy dobálóznak a százasokkal.

— Odaadnám az összes pénzemet, ha me nekülm tudnék erről a hitvány hajóról.

— Én duplán megfizetném az egész uti költséget. — Jaj a gyomrom!

— Én az összes vagyonomat se sajnálnám, a mi a takaréknak van.

Hába méllóság, hasztalan az ősz haj
Nincs, a kit kíméljen gyomori macskajaj
Kirschbaum és Kertész, Soóky, Korponay,
Sréternek, Quirsfeldnek szörnyűek kinyit
Mártonffy, Weidlichék, Székly, Csiky és Fritz
Mindnyájuk ajkáról tengerre száll a spritz...
Egy, csak egy leány van talpon a vidéken,
Merre a szem ellát a tengeren, égen
Mennyi nyugalom ül mosolygó ajkán
Akár halászegény rengő-ringó sarkán,
Büszke pillantással néz a tengerszínre
Mint ki nem festé azt semmiféle színre.
Egyedül ő menti vizei hírlíneket
Tengerrel viharral dacoló nevünket
Őve a dicsőség, őve lett a palma
Teljesedjék szíve menyasszonyi álma.

Vésszel, zivatarral bajtívó hegyorom,
Mely hős oroslánként győzött századokon
Lábadnál megtörök, megszakad a hullám
Büszke szikládra hasztalan rohantam.
Feledtörökédink, szívünk jeled ragyogott
... S mikor látnak büszke homlokodra hűgött
Gyöztessék mi lettünk, miénk a diadal
Tenger mormolását tulharsogta a dal
Zengett ajkainkról diadalmi cünk
Hála, kérés a magyarok Istennek
Áldva nagy, szent nevet, a ki megsegít,
S anyyi viszály után mosolyra derít
Megadta a módot, hogy bosszút állhassunk
Kintöz ellenünkön győzelmet arassunk
S a szikla bércéről a tengert megvessük
S lekicsinylő göggyel kacagva nevéssük.

Anyakönyvi statisztika

1905. szeptember hó 9-től 1905. szeptember hó 16-ig.

I. Születés.

Született: 13 törvényes fiú, 9 leány; törvénytelen fiú: 2, leány: 3; halva született törvényes fiú: 0, leány: 0 törvénytelen fiú, 0; leány: 0. — Összesen: 27.

II. Halálozás.

Elhalt: 11 fi, 5 nő. Ezekből 7 éven aluli: törvényes fiú: 6, leány: 1, törvénytelen fiú: 0, leány: 0; 7 éven felüli fi: 5, nő: 4. — Összesen: 16.

E szerint a születés a halálozást 11-gyel múlja felül.

Elhaltak: Fister István r. k. 72 éves, városi aggnőzet. — Plechy Lajos tégelvető-munkás, r. k. 21 éves, Szt. György kórház. — Magda János r. k. népzénesz, 50 éves.

— Bocsanat, ha szabad ezt az indiszkrét kérdést megkockáztatnom — esset a szavába valamelyik meg jókedvű társ — egyáltalán méltóztatik-e azon boldog halandók közé tartozni, kik takarékpénztári könyveik tulajdonában vannak?

— Menjen maga javíthatlan. Várjon csak, maga se mosolyog ám mindig. Jaj! bocssanak — s szalad valamelyik biztosabb hely fele, a halak irányába.

A hajó mozgása sokféle lehet — Mikor jobbról balra dühöng — az semmi. Legalább az én tapasztalatam szerint (másokról nem felek). A legveszedelmesebb a tenger akkor, mikor a hullám a hajó orrát emeli fel, hogy elülről hátra felé halad az emelkedés és aztán az esés, — tehát nem hajlás, hanem esés. Mintha az embernek minden porcikája érezné azt a kegyetlen sülyedést feléle az alvilág irányába. Hát még mikor a hajó nyolcasokat csinál. Kezdi a hajó orrán elülről, balról s mikor az első mozdulat kétségbeesített, átmege a hajó jobb hátulsó részére, akkor egy újabb hullám a hajó bal oldalát kapja, hátulról fölemeli s végzi a nyomást a hajó orrán jobbról. Mikor elvégezte, következik a második, a harmadik, tízedik, századik in finitum. Akkor aztán megjelennek a homlokok a hideg verejtékcseppek stb. stb. A ki ezt is kibírja az bátran mehet a kamrából közé, a szerezcsenkirály szakácsának kesze bizonyosan nem fogja el a torkát.

A különböző disztelen állapotok lepingálására nem vállalkozom. Léleg vett azt végigélni s elég az a tudat, hogy bátran oldalolhatjuk erről is:

Felednélek, felednélek,
De nem tudlak feledni.

Mikor a madárhegyekhez értünk oda voltam már én is s szentanuk állítása szerint oly kimondhatatlanul savanyu arcot vágtam, a mely okvetlenül vagy részvétre, vagy kacagásra indította utitársaimat.

Szent-György kórház. — Szép Ferenc r. k. 4 órá, Forgó-utca 34 sz. — Hoffer Mária r. k. 15 éves, Palotai-utca 34 sz. — Tóth József ev. ref. 3 hónapos, Tolnai-utca 8 sz. — Kiss Károly r. k. 11 hónapos. — Özv. Fister Jánosné, Kaushoffer Erzsébet 70 éves, Olaj-utca 14 sz. — Eötvös Géza György ev. ref. 11 hónapos, Erzsébet ligetor. — Müller József r. k. mágánzó 75 éves, Sár-utca 58 sz. — Fröhzeitig Matild izr. 1 hónapos, Salétrom-utca 26 szám. — Singer Mátyas r. k. 51 éves, juhász-szamadó, Szent-György kórház. — Végh Antal r. k. 5 hónapos Ráctemető-ül. — Diener Károly izralita 5 hónapos, Budai-ut 27 sz. — Özv. Berger Samuelné Lichtig Róza izr. 78 éves, Deák-Ferenc-utca 36 sz. — Balog Erzsébet r. k. 15 éves Szt.-György kórház.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Az utitársaknak szíves üdvözet és forró készszerítés. Mindennap eszembe jutnak, hiszen még most is benn élek abban a kedves környezetben, a melylyel életnek talán legvidámabb hónapját töltöttem. Csak egyet ne várjanak tőlem: Szíves levelekre választ — legalább egyelőre, a míg ezzel a kedves munkával elkészülök. Nagy vállalkozás ez egy olyan embernek, a ki egyébként is a feje tetejéig munkával van elhalmozva. Levelek a válasz későbbre hallgatásával — szívesen váratnak! A gyöngye verselményt az önkö kedvéért közöltem le itt, várva a professzorú dorongokat, melyek a poetikai szabályok állandó sértegetése miatt — kijárnak. Egy hónap múlva mindenki kézhez veszi már a könyvet. Magam se hittem volna, hogy ennyit írhatok róla. Ezerszeres üdv és gyöngyharmat!

R. Igaza van! ha a harmányosok esztendő liberális gazdálkodás levitelt kormányait beteg oroslánoknak nevezhetnénk, az u. n. zsidó újságról (Székesfehérvár és Vidéke) bátran elmondhatnánk, hogy a mesebeli rugdoso állat szerepére vállalkozott, mikor a bukott Fejérvári kormányt azzal bucsuztatta el, hogy: „E: a kabinet dolgozott.” Tehát a többi nem! Elmondhatjuk itt is Shakespearrel: „Köszönjük zsidó, hogy erre megtanítottál!” Az, hogy ez a kabinet mit „dolgozott” más lapra tartozik. „Dolgozott” mint a poloska, mely a legnagyobb urak szobáiba is betolakodik; dolgozott, mint a patkány, mely a legpiszkosabb helyeket kedveli; dolgozott, mint a galandfereg, mely az egészséges szervezet tönkretételén fáradozik. Hála a gondviselésnek, a magyar alkotmány ezérvés szervezete kivette magából ezt a „dolgozó” élőslit. Spongyát rá! Avagy talán a szubvencionálványozásban „dolgozott”? Az is dolog, de ismet nem a közjó mond érte köszönetet.

De ha testileg le voltam is hervadva s a gyötrelm annyira erőt vett is rajtam, hogy bizonyos komoly pillanatokban még arra sem volt gondom, hogy csipetőmet az orromról leemeljem s így az a Jeges tenger martalékává lett — annyira még sem tett tönkre a vihar, hogy összes benyomásaimról számot adni ne tudjak.

A szél kajánul tombolt körülöttem s förtelmes kíváncsisággal megkeresett minden kis rést, a hol didergő tagjaimhoz férkőzhetett. Anyi erőm nem volt már, hogy az alsó helyiségekhez a magammal hozott téli ruháimert levánszoroghattam volna, így hát egy paplanba csavartam bele gyengéd termetemet s a fődélzetem tilve hol a székekbe, hol a padokba kapaszkodtam, mikor a hajó egy-egy nagyobb lendületbe jutott. Legkellemtlenebb pedig az volt, mikor a hullámok keresztülcsapkodtak a fődélzetem s hatványozták a didérgés nyomoruságát.

Végignéztem s a körülményekhez képest gyönyörködtem is a madárhegyben, abban a különös és csodálatos sziklaóriáson, a mely az aljától a tetejéig hófehér madarakkal van tele. Mikor közelbe értünk, hajónkon elsütötték az ágyukat. A sziklák zugva, dühörögveverék vissza, a dörrenést, a madarak pedig megriadva sűrű csapathban egyszerű szárnnyal kaptak. Milyez hasonlítam? A teli táj jutott eszembe, mikor sűrű nagy hópolyhek hullanak az égből s a nap sugariban táncoló karikázva szinte elfűdik szemünk elől a kilátást. Ilyenforma képet nyújtott a madárhegy lakóinak sűrű tömege is.

Onnan még legalább három óra volt a Nordcap. Egy valóságos örökkévalóság. De hát elértük azt is és vagy három óra hosszat nem ingott lábaink alatt a talaj.

Bilkei Ferenc.

HYDROCHROMIN

csupán hideg vízzel

minden egyéb toldalék nélkül vegyítve már is használatra kész festék,

homlokzatok és mindennemű belső helyiségek mázolására,

amely gyorsan szárad, mázra szagtalan, zománcszerű sima és kemény mosható viharálló tüzbiztos, színét évekig változatlanul megtartja, gázoknak, esőnek és zivatarnak ellentáll, az olajfestékekénél összehasonlíthatlanul olcsóbb, az enyvesfestékekénél pedig alig valamivel drágább.

Minden színben kapható. Különös előnyei egészségi szempontból

méregmentes, szagtalan, antiseptikus, mosható és lyukacsos;

a falak nedvességének elpárolgását nem gátolja.

Ismertető, minta stb. kívánatra ingyen és bérmentve.

Valódi csakis az idenyomott védjeggyel ellátott csomagolásban.

Szárazvámi kréta-, mész- és köipar részvény-társaság, Szárazvám (Sopron m.)

Fiumei kávébehozatal Székesfehérvár. Városháztér 2.

Midőn van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni

Kávé és Tea

közvetlen behozatalának nagyban és kicsinybeni előrusító helyiségének megnyitásáról, egyuttal kérem a különféle fajú

kávék, teák, csokoládék és cacaók

olcsó áraráról és kiváló jó minőségéről egy próba megrendelés által meggyőződést szerezni.

Vidéki megrendelések postán 5 kgr. vételnél bérmentve a leggyorsabban és legpontosabban teljesítenek, a n. é. közönség szolgálatára kész

a Fiumei kávébehozatal

Városháztár 2. Székesfehérvár, (Barátok épülete).

Tessék árjegyzéket kérni.

Közvetlen behozatal.

Saját pörköltde.

Iszákosság nincs többé!!

Kívánatra bárkinek bérmentve küldünk egy csomag Cozapor. Kávé, tea, étel vagy szeszese italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szobeszedé a tartózkodásról, mert csodálatos ellenfeszítést tesz az iszákosság és szeszese italt A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt felesleg, testvér vagy gyermek egyaránt az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető meg csak nem is sejt, mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal asszony nekünk körülből a következőt mesélte. „Igen, én is használtam ezt a remek szert a férjem tudta nélkül és hálá Istent, teljesen segített rajta. Jó férj volt józan állapotban, de sajnos, majd mindig részeg volt. Folytatos felelem, aggodalom, és kétségbeesés, szegény, becsatlenség és szegénység közepette élt! De minél is meséltem volna el másoknak! Nem csodálatos igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga ekképpen irányítsa és otthonát, gondterhes tűzhelyét örömpalotává tudja varázsolni?”

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény és becsatlenségtől megmentett, később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Tünetek fiatalembert a jó utra és szerencséhez segíteni és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próbándgot díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőzőhessen bizto- hatásáról. Kérés-kezdünk, hogy az egészségre teljesen ártatlan.

COZA INSTITUTE (Dept. 163.), 71. High Halborn, London, W.C., ANGLIA.

(Levelek 25. fill., levelezőlapok 10 fill.-re bérmentesítendő.)

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szabad. viharmentes

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYAR

Kronsteiner Károly
Bécs, Ill., Haupstr. 120., saját házában.

Kívánatra ingyen próba, mintakönyv prospektus.

Kronsteiner-féle új zománc. Homlokzat-festéke hatós. védve.

Ötven különböző minta, vízzel keverhető, mosható, viharmentes, tűzálló, zománcozott, csak egyszerű mázolás. Jobb mint az olajfesték. Évek során szállítja cs. és kir. uradalmak, katonai- és civilintézeteknek, vasutaknak stb. Minden résztvevő kiállításon első díjjal jutalmazva. Legelőcsőbb festék homlokzatokra, belterületre, különösen iskolák, kórházak, templomok, kaszárnyákhoz stb. és mindenféle más tárgyhoz. Egy négyzetméter ára 2 1/2 kr. Meglepő eredmény. Homlokzat-festék, viharmentes, mészben oldható, 49 minta olajfestékkel azonos. Kgr.-ja 12 kr.-tól följebb.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérváron.